

Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austriackiego.

Część XXXII.

wydana i rozesłana:

w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 28. Marca 1850,

w wydaniu niniejszem dwujęzycznym: 26. Listopada 1851.

85.

S p i s

przywilejów wyłącznych, udzielonych od ministerstwa handlu pod dniem 18.
Grudnia 1850.

Joannie Gramatyka, fabrykantce lamp z Szemnic w Węgrzech, zamieszkałej w Wiedniu (na Wiedniu, N. 19), na poprawę w knotach do lamp oszczędzających, służących do oświetlania nocnego, mianowicie do oświecania stajen, kuchen, lub schodów, nie potrzebujących ucierania, a przy których oraz wiele oleju oszczędzić można, na rok jeden; L. 7609-H. II. — Żądano zachowania tajemnicy.

Braciom Jakubowi i Michałowi Lewy, zamieszkałym w Pradze (Nr. 1194-II.), na wynalazek nowego czernidła na buty pachnącego, z glinki tłustej bez witryolu, wydającego tak piękny połysk jak lakier, łatwego w użyciu, i nadającego skórze świeżości i miękkości, na rok jeden; L. 7651-H. II. — Żądano zachowania tajemnicy.

Rudolfowi Ditmar, właścicielowi fabryki, zamieszkałemu we Wiedniu, (na Landstrasie Nr. 488), na poprawę w brukowaniu asfaltem i teresysem, przyczem tak asfalt jak teresyn albo przez tłuczenie za pomocą pras hydraulicznych lub innych, albo na płaszczyźnie za pomocą walców na płyty bywa urabiany, a przezco bruk trwałości nabiera i mniej kosztuje, na rok jeden. L. 7757-H. II.

Franciszkowi Fischer, posiadającemu hamernię i fabrykantowi broni, zamieszkałemu w Aflenz (w Styrii), na wynalazek i poprawę tego rodzaju, żeby przedwyższającą gorącością dwóch lub więcej ogniów fryszerskich (przetapiających), nie tylko można było pudlować, lecz w dwóch obok siebie stojących piecach naraz pudlować, szwajnować, rozgrzewać i płaszczyć, albo z zupełnem pominięciem pudlowania, w tych piecach tylko szwejsować i do płaszczenia rozgrzewać, na lat dziesięć; L. 7833-H. II. — Żądano zachowania tajemnicy. Co się tyczy publicznego bezpieczeństwa, nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na przeszkodzie.

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

XXXII. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 28. März 1850,
in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 26. November 1851.

85.

V e r z e i c h n i s s

der von dem Ministerium des Handels am 18. December 1849 verliehenen ausschliessenden Privilegien.

Der Johanna Gramatika, Lampenfabrikantin aus Schemnitz in Ungarn, wohnhaft in Wien (Wieden Nr. 19), auf die Verbesserung der Spar-Lampendochte für Nacht-, Stall-, Küchen- oder Stiegen-Beleuchtung, welche nie geputzt zu werden brauchen, und wobei eine grosse Ersparniss an Oel erzielt werde, auf Ein Jahr, Z. 7609-H II. — Die Geheimhaltung wurde angesucht.

Den Gebrüdern Jacob und Michael Lewi, wohnhaft in Prag (Nr. 1194-II.), auf die Erfindung, aus einer fettigen Thonerde eine neue wohlriechende Stiefel-Wichse ohne Vitriolöl zu bereiten, welche einen eben so schönen Glanz wie Lack erzeuge, in der Anwendung leicht sei und dem Leder Nahrung und Geschmeidigkeit verschaffe, auf Ein Jahr, Z. 7651-H II. — Die Geheimhaltung wurde angesucht.

Dem Rudolph Dittmar, Fabriks-Inhaber, wohnhaft in Wien (Landstrasse Nr. 488), auf die Verbesserung in der Asphalt- und Terresin-Pflasterung, wobei sowohl der Asphalt, als die Terresin entweder durch Stampfen, durch hydraulische oder andere Pressen oder auf einer Bahn durch Walzendruck in Plattenform erzeugt werden, und wodurch das Pflaster mehr Haltbarkeit gewinne und billiger in der Erzeugung zu stehen komme, auf Ein Jahr, Z. 7757-H II.

Dem Franz Fischer, Hammergewerk- und Waffenfabrikanten, wohnhaft in Aflenz (in Steiermark), auf die Erfindung und Verbesserung mit der Ueberhitze zweier oder mehrerer Frischfeuer (Zerrennfeuer) nicht allein zu puddln, sondern hienat in zwei nebeneinander folgenden Oefen zugleich puddln, schweissen, vorwärmen und strecken oder das Puddln ganz weglassen und in diesen Oefen bloss schweissen und zum Strecken vorwärmen zu können, auf zehn Jahre, Z. 7833-H II. — Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Henrykowi Augustowi Syrrenberg, posiadaczowi przywileju i Ignacemu Gessmann, urzędnikowi przy c. k. buhalterii nadworno-wojennej, zamieszkałemu we Wiedniu (Schottenfeld Nr. 31), na wynalazek mydła łojowego, które dobrocią, mocą czyszczenia i taniością przewyższa wszelkie inne mydła, na rok jeden; L. 7845-H. II.— Proszono o zachowanie tajemnicy. Pod względem na publiczne bezpieczeństwo nie stoi wykonywaniu tego przywileju nic na przeszkodzie.

Bruck m. p.

86.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 19. Stycznia 1850,

mocą którego przedłużonym zostaje na rok czwarty i piąty przywilej na wynalazek we fabrykacji towarów pasamoniczych i wstążkowych, pierwotnie Tobiaszowi Kohn pod dniem 10. Czerwca 1846 nadany, następnie zaś Seligmanowi Kallmus odstąpiony.

Ministerjum handlu uznało za stosowne, przedłużyć jeszcze na rok czwarty i piąty przywilej na wynalazek w wyrabianiu towarów pasamoniczych i wstążkowych itp. za pomocą nowo-wynalezonego warsztatu tkackiego, pierwotnie Tobiaszowi Kohn pod dniem 10. Czerwca 1846 nadany, a później przez niego Seligmanowi Kallmus odstąpiony. Toż ministerjum bieżę oraz do wiadomości, iż rzeczony przywilej na rzecz wdowy Rachel Kallmus został odstąpiony.

Bruck m. p.

87.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 19. Stycznia 1850,

przedłużające na rok czwarty przywilej nadany na wynalazek lamp pochodniowych z gazu wodorodnego.

Ministerjum handlu uznało za stosowne, na rok czwarty przedłużyć przywilej, Józefowi Riedl, c. k. blacharzowi nadwornemu w Prażce i Antoniemu Riedl, rękodzielnikowi odcisków metalowych z Pragi, nadany na wynalazek lamp pochodniowych z gazu wodorodnego.

Bruck m. p.

88.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 22. Stycznia 1850.

którem się ogłasza, iż niektóre przywileje ustały.

Ministerstwo handlu, przemysłu i budowli publicznych ogłosiło, że przez upływ czasu ugaś tak przywilej dyrekcji domu roboczego w Wenecyi pod dniem 25. Maja 1839, na poprawę rogózek z szydła hiszpańskiego (janowca), jak przywilej, Franciskowi Perini pod dniem 23. Stycznia 1844, na poprawę dróg drewnianych z koleją żelazną nadany.

Dem Heinrich August Syrrenberg, Privilegiumsbesitzer und Ignaz Gessmann, k. k. Hofkriegs-Buchhaltungsbeamten, wohnhaft in Wien (Schottenfeld Nr. 31), auf die Erfindung einer Unschlittseife, welche an Güte, Reinigungskraft und Billigkeit im Preise jede andere Seife übertreffe, auf Ein Jahr, Z. 7845-H II. — Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Bruck m. p.

86.

Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 19. Jänner 1850,

womit das, ursprünglich dem Tobias Kohn am 10. Juni 1846 verliehene und sohin an Seligmann Kallmus abgetretene Privilegium auf eine Entdeckung in der Erzeugung von Posamentier- und Bandwaaren auf das vierte und fünfte Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das ursprünglich dem Tobias Kohn am 10. Juni 1846 verliehene, und später von demselben an Seligman Kallmus abgetretene Privilegium auf eine Entdeckung in der Erzeugung von Posamentier- und Bandwaaren u. s. w. mittelst eines neu erfundenen Webestuhles auf die weitere Dauer des vierten und fünften Jahres zu verlängern befunden, und die gleichzeitige neuerliche Abtretung des gedachten Privilegiums an die Witwe Rachel Kallmus zur Wissenschaft genommen.

Bruck m. p.

87.

Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 19. Jänner 1850,

wodurch ein auf die Erfindung von Hydrogengas-Fackellampen ertheiltes Privilegium auf ein viertes Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Joseph Riedl, k. k. Hof-Spänglermeister zu Prag, und Anton Riedl, Metallkunstdrucker zu Prag, auf die Erfindung von Hydrogengas-Fackellampen ertheilte Privilegium vom 5. Jänner 1847, auf das vierte Jahr zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

88.

Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 22. Jänner 1850,

wodurch mehrere Privilegien als erloschen erklärt werden.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat das der Direction des Venediger Arbeitshauses vom 25. Mai 1839, auf eine Verbesserung der Matten aus spanischem Ginster, und des Franz Perini vom 23. Jänner 1844, auf die Verbesserung der Holzbahnen mit eisernem Geleise, verliehene Privilegium als durch Zeitablauf erloschen erklärt.

Opisanie wspomnionych przywilejów znajduje się w zachowaniu w c. k. instytucie politechnicznym i otwartem zostaje dla każdego do przeglądnięcia.

Bruck m. p.

89.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowni publicznych z dnia 22. Stycznia 1850,

którem się ogłasza, że przez upływ czasu ustał przywilej nadany blacharzowi Janowi Reindl, na wynalazek w fabrykacyi cygarniczek.

Ministeryum handlu ogłasza, że przez upływ czasu ustaje przywilej, nadany pod dniem 11. Lipca 1848 Janowi Reindl, blacharzowi w Hernals we Wiedniu, na wynalazek we fabrykacyi cygarniczek.

Opisanie tego przywileju znajduje się w przechowaniu w c. k. instytucie politechnicznym i otwartem zostaje dla każdego do przejrzania.

Bruck m. p.

90.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowni publicznych z d. 24. Stycznia 1850,

ogłaszające, iż niektóre przywileje ustają.

Ministeryum handlu, przemysłu i budowni publicznych ogłasza, że za dobrowolnem złożeniem Fryderyka Rödiger ustają nadane mu przywileje następujące:

1. na wynalazek i poprawę zegarów bijących, z d. 12. Lutego 1848;
2. na wynalazek nowego środka przeprawy osób i towarów na kolejach bez szyn, z dnia 21. Czerwca 1847;
3. na wynalazek rozmaitych napisów i ornamentów na właściwych materyach, z d. 13. Marca 1848, nakoniec
4. na wynalazek we fabrykacyi szkielek do oświecenia, z d. 21. Czerwca 1847.

Opisanie wspomnionych przywilejów znajdują się w zachowaniu w c. k. instytucie politechnicznym i otwartem zostają dla każdego do przeglądnięcia.

Bruck m. p.

91.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowni publicznych z dnia 25. Stycznia 1850,

na mocy którego przedłuża się na rok drugi przywilej, Klaudyuszowi baronowi Podstatzkiemu z Tonsern pod d. 10. Grudnia 1848, nadany na poprawę w postępowaniu przy fabrykacyi masy do zapalek frykcyjnych.

Ministeryum handlu, przemysłu i budowni publicznych uznało za stosowne, przedłużyć na rok drugi przywilej Klaudyuszowi baronowi Podstatzkiemu z Tonsern

Die diessfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei dem k. k. polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Bruck m. p.

89.

**Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten
vom 22. Jänner 1850,**

womit das dem Spenglermeister Johann Reindl verliehene Privilegium auf eine Erfindung in der Erzeugung von Cigarren-Etuis als durch Zeitablauf erloschen erklärt wird.

Das Handelsministerium hat das dem Johann Reindl, Spenglermeister in Hernals bei Wien, am 11. Juli 1848 auf eine Erfindung in der Erzeugung von Cigarren-Etuis ertheilte Privilegium als durch Zeitablauf erloschen erklärt.

Die diessfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei dem k. k. polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Bruck m. p.

90.

**Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten
vom 24. Jänner 1850,**

wodurch die Erlöschung mehrerer Privilegien ausgesprochen wird.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat nach freiwilliger Zurücklegung des Friedrich Rüdiger die ihm

- 1. auf eine Erfindung und Verbesserung an Schlaguhren vom 12. Februar 1848;*
- 2. auf die Erfindung eines neuen Transportmittels für Passagiere und Waaren auf Bahnen ohne Rails vom 21. Juni 1847;*
- 3. auf die Erfindung Inschriften und Verzierungen verschiedener Art auf besonderen Stoffen anzufertigen vom 13. März 1848, endlich*
- 4. auf eine Erfindung in der Verfertigung von Gläsern zur Beleuchtung, vom 21. Juni 1847, verliehenen Privilegien als erloschen erklärt.*

Die betreffenden Privilegiums-Beschreibungen befinden sich bei dem k. k. polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Bruck m. p.

91.

**Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten
vom 25. Jänner 1850,**

womit das, dem Claudius Baron Podstatzky-Tonsern auf die Verbesserung des Verfahrens bei Bereitung der Zündmasse für Frictions-Zündhölzchen verliehene Privilegium vom 10. December 1848 auf das zweite Jahr verlängert wird.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat das dem Claudius Baron v. Podstatzky-Tonsern auf die Verbesserung des Verfahrens bei Bereitung der

nadany na poprawę w postępowaniu przy fabrykacyi masy na frykcyjne zapalaki, nadany pod dniem 10. Grudnia 1848.

Bruck m. p.

92.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 25. Stycznia 1850,

którem się ogłasza, iż przez upływ czasu ustał przywilej, nadany Janowi Chrzecielowi Busetto pod dniem 12. Lipca 1847, na poprawę w konstrukcyi bark (*dette Omnibus*).

Ministeryum handlu, przemysłu i budowli publicznych ogłasza, iż przez upływ czasu ustał przywilej, nadany Janowi Chrzecielowi Busetto z Fisola pod dniem 12. Lipca 1847, na poprawę w konstrukcyi bark, *dette Omnibus*.

Opisanie tego przywileju znajduje się w zachowaniu w c. k. instytucie politechnicznym i otwartem zostaje dla każdego do przegladnienia.

Bruck m. p.

93.

Rozrządzenie ministerstwa handlu z dnia 30. Stycznia 1850,

którem się orzeka, iż przywilej, nadany Hermanowi Tromsdorf i Karolowi Hermann na wynalazek wyrabiania metalicznego ołowiu, moc swą utracił z powodu zaniechanego wykonywania.

Ogłasza się, iż przywilej, nadany Hermanowi Tromsdorf i Karolowi Hermann pod dniem 17. Grudnia 1844 na wynalazek wyrabiania metalicznego ołowiu, moc swą utracił z powodu zaniechanego wykonywania onegoż.

Opisanie tego przywileju znajduje się w zachowaniu w c. k. instytucie politechnicznym i otwartem zostaje dla każdego do przegladnienia.

Bruck m. p.

94.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 30. Stycznia 1850,

którem się oświadcza, iż przez upływ czasu ustał przywilej, nadany Janowi de Rainer pod dniem 2. Maja 1834 na wynalazek w produkcyi minii.

Ministeryum handlu, przemysłu i budowli publicznych ogłasza, że przez upływ czasu ustał przywilej, nadany Janowi de Rainer pod dniem 2. Maja 1834, na wynalazek w produkcyi minii.

Opisanie tego przywileju znajduje się w zachowaniu w c. k. instytucie politechnicznym i otwartem zostaje dla każdego do przegladnienia.

Bruck m. p.

Zündmasse für die Frictions-Zündhölzchen ertheilte Privilegium vom 10. December 1848 auf das zweite Jahr zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

92.

Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 25. Jänner 1850.

womit das dem Johann Baptist Busetto am 12. Juli 1847 verliehene Privilegium auf eine Verbesserung in der Construction der Barken (dette Omnibus) als durch Zeitablauf erloschen erklärt wird.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat das dem Johann Baptist Busetto von Fisola vom 12. Juli 1847 verliehene Privilegium auf eine Verbesserung in der Construction der Barken, dette Omnibus, als durch Zeitablauf erloschen erklärt.

Die diessfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei dem polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung

Bruck m. p.

93.

Erlass des Handelsministeriums vom 30. Jänner 1850,

wodurch das dem Hermann Tromsdorf und Carl Hermann verliehene Privilegium auf die Erfindung metallisches Blei zu gewinnen, wegen unterlassener Ausübung für erloschen erklärt wird.

Das dem Hermann Tromsdorf und Carl Hermann am 17. December 1844 auf die Erfindung metallisches Blei zu gewinnen, verliehene Privilegium ist wegen unterlassener Ausübung desselben für erloschen erklärt worden.

Die diessfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei dem polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Bruck m. p.

94.

Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 30. Jänner 1850,

womit das dem Johann von Rainer am 2. Mai 1834 verliehene Privilegium auf die Erfindung in der Erzeugung der Mennige, als durch Zeitablauf erloschen erklärt wird.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten, hat das dem Johann von Rainer, am 2. Mai 1834, auf die Erfindung in der Erzeugung der Mennige, verliehene Privilegium als durch Zeitablauf erloschen erklärt.

Die diessfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei dem polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Bruck m. p.

95.

**Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych
z dnia 21. Stycznia 1850,**

mocą którego przedłużonym zostaje na rok siódmy przywilej, nadany braciom Bernhardowi Józefowi Joss, pod dniem 23. Stycznia 1844, na wynalazek tak zwanych
czcionek pieczętkowych.

Ministryum handlu uznało za stosowne, przedłużyć na rok siódmy przywilej, nadany braciom Bernhardowi i Józefowi Joss pod dniem 23. Stycznia 1844, na wynalazek tak zwanych czcionek pieczętkowych.

Bruck m. p.

96.

**Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych
z dnia 31. Stycznia 1850,**

którem się ogłasza, iż przywilej, nadany Tomaszowi Collins Banfield pod dniem 30. Października 1846 na wynalazek maszyny do przetapiania rudy, ustaje z powodu
zaniechanego wykonywania onegoż.

Ogłasza się, iż przywilej nadany Tomaszowi Collins Banfield pod dniem 30. Października 1846, na wynalazek maszyny do przetapiania rudy, moc swą utracił z powodu zaniechanego wykonywania onegoż.

Opisanie tego przywileju znajduje się w zachowaniu w c. k. instytucie politechnicznym i otwartem zostaje dla każdego do przegłównienia.

Bruck m. p.

97.

**Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych
z dnia 31. Stycznia 1850,**

mocą którego przedłuża się na rok czwarty i piąty przywilej, nadany Józefowi Izraelowi Hock na poprawę w tkaniu i fabrykacyi wszystkich z jedwabiem mieszanych
materij wełnianych i bawełnianych.

Ministryum handlu uznało za stosowne, przedłużyć na rok czwarty i piąty przywilej, pod dniem 18. Lutego 1847 nadany Józefowi Izraelowi Hock, na poprawę w tkaniu i fabrykacyi wszelkich z jedwabiem mieszanych materij wełnianych i bawełnianych.

Bruck m. p.

95.

**Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten
vom 21. Jänner 1850,**

womit das den Brüdern Bernhard und Joseph Joss am 25. Jänner 1844 verliehene Privilegium auf die Erfindung sogenannter Siegeltypen auf das siebente Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das den Brüdern Bernhard und Joseph Joss auf die Erfindung sogenannter Siegeltypen ertheilte Privilegium vom 25. Jänner 1844 auf das siebente Jahr zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

96.

**Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten
vom 31. Jänner 1850,**

womit das dem Thomas Collins Banfield auf die Erfindung einer Maschine zur Erzaufbereitung ertheilte Privilegium vom 30. October 1846 wegen unterlassener Ausübung für erloschen erklärt wird.

Das dem Thomas Collins Banfield auf die Erfindung einer Maschine zur Erzaufbereitung ertheilte Privilegium vom 30. October 1846 ist wegen unterlassener Ausübung desselben als erloschen erklärt worden.

Die diessfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei dem polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Bruck m. p.

97.

**Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten
vom 31. Jänner 1850,**

wodurch das dem Joseph Israel Hock ertheilte Privilegium auf eine Verbesserung in der Webung und Verfertigung aller Gattungen von mit Seide gemengten Schaf- und Baumwoll-Stoffen auf das vierte und fünfte Jahr verlängert wird.

Das Handelsministerium hat das dem Joseph Israel Hock auf eine Verbesserung in der Webung und Verfertigung aller Gattungen von mit Seide gemengten Schaf- und Baumwoll-Stoffen ertheilte Privilegium vom 18. Februar 1847 auf das vierte und fünfte Jahr zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

98.

Rozporządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 7. Lutego 1850,

którem się przedłuża na rok trzeci przywilej, nadany **Wilhelmowi Karolowi Hirschfeld** na poprawę we fabrykacyi świec.

Ministryum handlu, przemysłu i budowli publicznych uznało za stosowne, przedłużyć na rok trzeci przywilej, nadany **Wilhelmowi Karolowi Hirschfeld** w Tryeście pod dniem 18. Stycznia 1848, na poprawę we fabrykacyi świec.

Bruck m. p.

99.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 10. Lutego 1850,

ogłaszające, że przywileje, nadane **Janowi Edwardowi Bauer** pod dniem 8. Lipca 1844 na wynalazek chromatycznej maszyny do metalowych instrumentów dętych i **Franciszkowi Ksaweremu Hienem** pod dniem 12. Lipca 1847. na wynalazek maszyny cyrkularnej (krążącej) do piłowania, przez upływ czasu ustały.

Ministryum handlu, przemysłu i budowli publicznych ogłasza, że przywileje, nadane **Edwardowi Janowi Bauer** na dniu 8. Lipca 1844, na wynalazek chromatycznej maszyny do metalowych instrumentów dętych, i **Franciszkowi Ksaweremu Hienem** na dniu 12. Lipca na wynalazek maszyny krążącej, (cyrkularnej) do piłowania, przez upływ czasu moc swą utraciły.

Opisania tych przywilejów znajdują się w zachowaniu w c. k. instytucie politechnicznym i otwartemi zostają dla każdego do przeglądnienia.

Bruck m. p.

100.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 14. Lutego 1850,

którem się ogłasza, że przywilej, nadany **kapelusznikowi Augustowi Mackenthun** na wynalazek nowej sztywności do produkowania kapeluszy jedwabnych bez podkładki przez upływ czasu moc swą stracił.

Ministryum handlu, przemysłu i budowli publicznych ogłosiło, że przywilej, nadany **Augustowi Mackenthun**, kapelusznikowi we Wiedniu, na dniu 17. Września 1847, na wynalazek nowej sztywności do fabrykacyi kapeluszy jedwabnych bez podkładki, przez upływ czasu za ugasły ma być uważany.

Opisanie tego przywileju znajduje się w zachowaniu w c. k. instytucie politechnicznym i otwartem zostaje dla każdego do przeglądnienia.

Bruck m. p.

98.

Verordnung des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 7. Februar 1850,

wodurch das dem Wilhelm Carl Hirschfeld ertheilte Privilegium auf eine Verbesserung in der Kerzenerzeugung auf das dritte Jahr verlängert wird.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat das dem Wilhelm Carl Hirschfeld zu Triest auf eine Verbesserung in der Kerzenerzeugung ertheilte Privilegium vom 18. Jänner 1848 auf das dritte Jahr zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

99.

Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 10. Februar 1850,

womit die dem Johann Eduard Bauer am 8. Juli 1844 auf die Erfindung einer chromatischen Maschine für Metall-Blasinstrumente und dem Franz Xaver Hienen am 12. Juli 1847 auf die Erfindung einer Circular-Maschine zum Sägen verliehenen Privilegien als durch Zeitablauf erloschen erklärt werden.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat die dem Eduard Johann Bauer am 8. Juli 1844 auf die Erfindung einer chromatischen Maschine für Metall-Blasinstrumente, und dem Franz Xaver Hienen am 12. Juli auf die Erfindung einer Circular-Maschine zum Sägen verliehenen Privilegien als durch Zeitablauf erloschen erklärt.

Die diessfälligen Privilegiationsbeschreibungen befinden sich bei dem polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Bruck m. p.

100.

Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 14. Februar 1850,

wodurch das dem Hutmacher August Mackenthun ertheilte Privilegium auf die Erfindung einer neuen Steife zur Erzeugung von Seidenhüten ohne Unterlage als durch Zeitablauf erloschen erklärt wird.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat das dem August Mackenthun, Hutmacher in Wien, am 17. September 1847 auf die Erfindung einer neuen Steife zur Erzeugung von Seidenhüten ohne Unterlage ertheilte Privilegium als durch Zeitablauf erloschen erklärt.

Die diessfällige Privilegiationsbeschreibung befindet sich bei dem polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Bruck m. p.

S P I S

wyłącznyen przywilejów, nadanych przez ministerjum handlu pod d. 15. Lutego 1850.

Fredyrekowi Rödiger, mieszkającemu we Wiedniu, (St. Ulrich Nr. 50), na wynalazek nowych form w zaporach poprzecznych czyli podkładkach dla szyn kolei żelaznej z żelaza kowanego, równie też i w samych szynach, połączony nowem sposobem, przymocowania szyn do podkładek, na rok jeden. L. 589-H. Pod względem publicznego bezpieczeństwa nie stoi nie na przeszkodzie wykonywaniu tego przywileju. Rewers cudoziemski jest przedłożony. Otwarte opisanie przywileju znajduje się w zachowaniu u c. k. niższo-austriackiego namiestnikostwa dla każdego do wglądnięcia.

Mojżeszowi Pick, mieszkającemu w Pradze (Nr. 100-1), na wynalazek i poprawę we fabrykacyi lasek z *gutta-percha*, przecików na konia i tym podobnych rzeczy za pomocą rozczynu chmielowego, przezco rzeczzone przedmioty nietylko nabędą wyższego blancu i większej trwałości, ale i politory zupełnie już niepotrzebują, na lat trzy. L. 618-H. — Otwarte opisanie przywileju znajduje się w zachowaniu u c. k. namiestnikostwa czeskiego, dla każdego do przegłądnięcia.

Maciejowi Bäcker, mieszkającemu we Wiedniu (na Leopoldstadzie Nr. 424), na wynalazek litograficznego rozmywania sposobu, za pomocą którego mogą być wszelkie francuzkie litografie i kopie prędzej sporządzone i mniejszym kosztem jak dotychczas, angielskie zaś karty akwatynowe, co się tycze ich efektu zastąpione, a praca, którą rysownik za pomocą chemicznej kredy w ośmiu dniach wykończy, w jednym dniu daleko delikatniej i z więcej przemianami w tonach koloru może być wykonaną, za pomocą którego dalej otrzymać można z każdego kamienia 1000 zupełnie czystych odcisków, i każdy malarz w stanie jest sam na kamieniu rysować, na rok jeden. L. 638-H. — Zachowania tajemnicy żądano.

Fredyrekowi Scheidling, uprawnionemu fabrykantowi kapeluszy jedwabnych, mieszkającemu we Wiedniu (w mieście Nr. 1047), na wynalazek i poprawę we fabrykacyi kapeluszy filcowych (pilsnianych) i jedwabnych przez wyrobienie właściwej podkładki, na rok. L. 730-H. — Zachowania tajemnicy proszono.

Józefowi Hofner, mechanikowi, mieszkającemu we Wiedniu (na Wiedniu pod Nr. 739), na wynalazek w pieczętowaniu, na rok. L. 733-H. — Otwarte opisanie przywileju znajduje się w zachowaniu u c. k. niższo-austriackiego namiestnikostwa do przegłądnięcia dla każdego.

Wincentemu Pollini, inżynierowi z Lodi, na wynalazek nowego rodzaju dachówek, przez które domy uchronione zostaną od przesiąkania śniegiem i wodą, a oraz mniejszym kosztem większa trwałość onychże osiągnioną będzie, na lat siedm. L. 742-H. — Zachowania tajemnicy żądano.

Antoniemu Maserati z Tryestu (Nr. 796), na wynalazek przy wiatrakach, polegający na ruchomości wielkich skrzydeł wietrznych do pędzenia młynu, na rok. L. 782-H. — Pod względem na publiczne bezpieczeństwo nie stoi wykonywaniu tego przy-

V e r z e i c h n i s s

der von dem Ministerium des Handels am 15. Februar 1850 vernommenen aussprechenden Privilegien.

Dem Friedrich Rödiger, wohnhaft in Wien (St. Ulrich Nr. 50), auf die Erfindung neuer Formen der Querriegel oder Unterlagen der Eisenbahnschienen von Schmiedeisen, so wie der Schienen selbst, verbunden mit einer neuen Art die Schienen an den Unterlagen zu befestigen, auf Ein Jahr. Zahl 589-H. — In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Dem Moses Pick, wohnhaft in Prag (Nr. 100-1), auf die Erfindung und Verbesserung, welche in der Verarbeitung der Gutta-Percha-Stöcke, Reitgerten und derlei Artikel mittelst einer Hopfenauflösung besteht, wodurch diese Gegenstände einen erhöhten Glanz und grössere Dauerhaftigkeit erhalten, und die Polirung derselben ganz entbehrlich werde, auf drei Jahre. Z. 618-H. — Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. böhmischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Dem Mathias Bäcker, wohnhaft in Wien (Leopoldstadt Nr. 424), auf die Erfindung der lithographischen Wischmanier, wodurch man alle französischen Lithographien und Copien sehr schnell und mit weniger Kosten als bisher herstellen, die englischen Aquatin-Blätter in Effect ersetzen und die Arbeit, welche der Zeichner mit der chemischen Kreide in acht Tagen ausführt, in Einem Tage viel zarter und abwechselnder in den Tönen ausführen könne, wodurch man ferner von jedem Steine 1000 vollkommen reine Abdrücke erhalte, und jeder Maler selbst auf Stein zu arbeiten im Stande sei, auf Ein Jahr. Z. 638-H. — Die Geheimhaltung wurde angesucht.

Dem Friedrich Scheidling, befugten Seidenhutmacher, wohnhaft in Wien (Stadt Nr. 1047), auf die Erfindung und Verbesserung in der Fabrikation der Filz- und Seidenhüte durch Einarbeitung einer eigenen Unterlage in dieselben, auf Ein Jahr. Z. 730-H. — Die Geheimhaltung wurde angesucht.

Dem Joseph Hofner, Mechaniker, wohnhaft in Wien (Wieden Nr. 739), auf die Entdeckung in der Siegelung, auf Ein Jahr. Z. 733-H. — Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Dem Vincenzo Pollini, Ingenieur, aus Lodi, auf die Erfindung einer neuen Art Dachziegel, wodurch die Häuser vor dem Durchsickern des Schnees und Wassers geschützt werden, und wodurch bei geringer Kostspieligkeit der Bedachung eine grössere Dauerhaftigkeit derselben erzielt werde, auf sieben Jahre. Z. 742-H. — Die Geheimhaltung wurde angesucht.

Dem Antonio Maserati aus Triest (Nr. 796), auf Entdeckung an den Windmühlen, welche in der Bewegbarkeit grosser Windflügel zum Treiben einer Mahlmühle besteht, auf Ein Jahr. Z. 782-H. — In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung

wleja nie na przeszkodzie. Otwarte opisanie tegoż znajduje się w zachowaniu u c. k. namiestnictwa Nadbrzeża dla każdego do przeglądu.

Bruck m.p.

102.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 15. Lutego 1850.

kterem się przedłużają niektóre przywileje.

Ministeryum handlu, przemysłu i budowli publicznych uznało za stosowne, przedłużyć przywileje następujące:

a) przywilej Karola Kutschke, fabrykanta kapeluszy pilśnianych i jedwabnych we Wiedniu z d. 30. Stycznia 1846, na wynalazek i poprawę we fabrykacyi kapeluszy pilśnianych i jedwabnych na rok piąty;

b) przywilej Edwarda Jäger, doktora medycyny we Wiedniu, z d. 23. Stycznia 1847, na wynalazek i poprawę w broniach palnych (strzelbach) na rok czwarty;

c) przywilej Józefa Mozer, c. k. nadwornego i miejskiego stelmacha we Wiedniu z d. 8. Stycznia 1847, na poprawę wiedeńskich wozów tak zwanych chameleonów na rok czwarty.

Bruck m. p.

103.

Rozrządzenie ministerstwa handlu z dnia 15. Lutego 1850,

przedłużające niektóre przywileje.

Ministeryum handlu, przemysłu i budowli publicznych uznało za stosowne, przedłużyć przywileje następujące:

a) przywilej Edwarda Gross, kupca w Wroclawiu, z d. 25. Stycznia 1849, na wynalazek i poprawę aparatu galwaniczno-elektromagnetycznego na rok drugi;

b) przywilej Fortunata Jakuba Antoniego Royer Durand de Monestrol, margrabiego d'Esquille, inżyniera i mechanika we Wenecyi z d. 28. Stycznia 1848, na wynalazek wyrabiania mozaiki porcelanowej, na rok szósty;

c) przywilej Ludwika Ferdynanda Wetzlich, mechanika we Wiedniu, z d. 28. Stycznia 1845, na wynalazek w konstrukcyi osi i spodów wozowych przy wagonach do kolei żelaznej na rok szósty; nakoniec

d) przywilej Ludwika de Orth we Wiedniu z d. 22. Lutego 1849 na wynalazek w uskutecznieniu odcisków pieczęci na rok drugi.

Bruck m. p.

104.

Rozrządzenie ministerstwa handlu z dnia 22. Lutego 1850,

przedłużające przywilej na rok szósty, nadany Jakubowi Bierstinger pod d. 28. Stycznia 1845 na wynalazek wagonów z zamkniętymi koszami do rozwożenia drzewa opałowego.

Ministeryum handlu postanowiło przedłużyć jeszcze na rok szósty przywilej wyłączny, nadany Jakubowi Bierstinger pod dniem 28. Stycznia 1845, na wynalazek

*dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. kündenländischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbe-
wahrung.*

Bruck m. p.

102.

Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 15. Februar 1850,

wodurch mehrere Privilegien verlängert werden.

*Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat nachfolgende Pri-
legien zu verlängern befunden:*

a) *das Privilegium des Carl Kutschke, Filz- und Seidenhut-Fabrikanten in Wien,
vom 30. Jänner 1846, auf eine Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung der Filz-
und Seidenhüte auf das fünfte Jahr;*

b) *das Privilegium des Eduard Jäger, Doctors der Medicin in Wien, vom 23. Jän-
ner 1847, auf eine Erfindung und Verbesserung an den Schiessgewehren auf das vierte
Jahr;*

c) *das Privilegium des Joseph Moser, k. k. Hof- und bürgerlichen Wagenmeisters
in Wien vom 8. Jänner 1847, auf eine Verbesserung der Wiener Chamäleon-Wägen auf
das vierte Jahr.*

Bruck m. p.

103.

Erlass des Handelsministeriums vom 15. Februar 1850,

wodurch mehrere Privilegien verlängert werden.

*Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat nachfolgende Pri-
legien zu verlängern befunden:*

a) *Das Privilegium des Eduard Gross, Kaufmannes in Breslau vom 25. Jänner
1849, auf die Erfindung und Verbesserung eines galvanisch-elektromagnetischen Apparates
auf das zweite Jahr;*

b) *das Privilegium des Fortune Jacques Antoine Roger Durand de Monestrol, Mar-
quis d'Esquille, Ingenieurs und Mechanikers zu Venedig vom 28. Jänner 1845, auf die Er-
findung Porzellan-Mosaik zu verfertigen auf das sechste Jahr;*

c) *das Privilegium des Ludwig Ferdinand Wetzlich, Mechanikers in Wien vom
28. Jänner 1845, auf eine Erfindung im Baue der Achsen und Gestelle bei Eisenbahnwägen
auf das sechste Jahr; endlich*

d) *das Privilegium des Louis von Orth, in Wien vom 22. Februar 1849, auf eine
Erfindung in der Darstellung der Siegelabdrücke auf das zweite Jahr.*

Bruck m. p.

104.

Erlass des Handelsministeriums vom 22. Februar 1850,

*womit das dem Jacob Bierstinger am 28. Jänner 1845 ertheilte Privilegium auf eine
Erfindung von Wägen mit geschlossenen Körben zum Verführen des Brennholzes auf
das sechste Jahr verlängert wird.*

*Das Handelsministerium hat das dem Jacob Bierstinger am 28. Jänner 1845 er-
theilte ausschliessende Privilegium auf eine Erfindung von Wägen mit geschlossenen Körben*

wozów z zamkniętymi koszami do rozwożenia drzewa opałowego, i wzięło oraz do wiadomości swej, iż jednocześnie odstąpionym został rzeczony przywilej Jakubowi Bierstinger jun.

Bruck m. p.

105.

Rozządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowl publicznych z dnia 24. Lutego 1850,

przedłużające niektóre przywileje.

Ministryum handlu uznało za stosowne przedłużyć przywileje następujące:

1. Przywilej, pierwotnie nadany Piotrowi Ludwikowi Tischbein z d. 5. Lutego 1846, a następnie odstąpiony na własność Karoliny Creelius na wynalazek i poprawę w wypalaniu wapna za pomocą właściwie ukonstruowanego pieca do wypalania wapna, na dalszy ciąg jednego, t. j. roku piątego.

2. przywilej Jędrzeja Stöckfelner, handlującego drzewem opałowym we Wiednie, Rossau Nr. 2, z dnia 11. Lutego 1847, na wynalazek woza wypróżniającego, zawierającego w sobie miarę kubiczną (sześcienną), do rozwożenia tak całego jak drzewa rozdrobnionego, na dalszy ciąg jednego roku, t. j. czwartego.

3. Przywilej Piotra Prospera Pimont, dyrektora fabryki indiennej w Rouen we Francyi z d. 7. Lutego 1849, na poprawę wynalazku jego na dniu 12. Stycznia 1847 uprzywilejowanego z poprawą aparatu nieustannie napełniającego, służącego do napełniania kotłów z przyrządzeniem wysokiego, średniego i niskiego ciśnienia na dalszy rok, t. j. drugi.

4. Nareszcie przywilej nadany Amadeowi Franciszkowi Rémond, z Birmingham w Anglii pod dniem 13. Maja 1849, na wynalazek i poprawę w maszynach parowych i różnych onychże częściach, na ciąg dalszego, t. j. roku drugiego.

Bruck m. p.

106.

Rozządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowl publicznych z dnia 25. Lutego 1850,

którem się przedłuża na rok trzeci przywilej, nadany D-rowi Józefowi Haffner pod dniem 12. Lutego 1848 na wynalazek rafinowania natronu saletrosolnego.

Ministryum handlu, przemysłu i budowl publicznych postanowiło przedłużyć na rok trzeci przywilej, nadany D-rowi Józefowi Haffner, na dniu 12. Lutego 1848, na wynalazek rafinowania saletrosolnego natronu.

Bruck m. p.

zum Verführen des Brennholzes auf die weitere Dauer Eines, d. i. des sechsten Jahres zu verlängern befunden, und die gleichzeitige Abtretung des gedachten Privilegiums an Jacob Bierstinger jun. zur Wissenschaft und in Vormerkung genommen.

Bruck m. p.

105.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 24. Februar 1850,

wodurch mehrere Privilegien verlängert werden.

Das Handelsministerium hat nachfolgende Privilegien zu verlängern befunden:

1. Das ursprünglich dem Peter Louis Tischbein am 5. Februar 1846 ertheilte und seither in das Eigenthum der Caroline Creelius übergangene Privilegium auf eine Erfindung und Verbesserung in der Kalkerzeugung mittelst eines besonders construirten Kalkofens, für die weitere Dauer Eines, d. i. des fünften Jahres.

2. Das Privilegium des Andreas Stöckelner, Brennholzhändlers in Wien, Rossau Nr. 2, vom 11. Februar 1847, auf die Erfindung eines kubikmasshaltigen Brennholz-Entleerungswagens zum Verführen des ganzen, sowie des verkleinerten Holzes, für die weitere Dauer Eines, d. i. des vierten Jahres.

3. Das Privilegium des Peter Prosper Pimont, Directors einer Indienne-Fabrik in Rouen in Frankreich vom 7. Februar 1849, auf eine Verbesserung seiner am 12. Jänner 1847 privilegierten Entdeckung und Verbesserung eines continuirlichen Speisungs-Apparates für die Speisung an Hoch-, Mittel- und Niederdruck-Kesseln, auf die weitere Dauer Eines, d. i. des zweiten Jahres.

4. Endlich das dem Amédée François Némont, aus Birmingham in England am 13. Mai 1849, auf eine Erfindung und Verbesserung an Dampfmaschinen und ihren verschiedenen Bestandtheilen ertheilte Privilegium, für die weitere Dauer Eines, d. i. des zweiten Jahres.

Bruck m. p.

106.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 19. Februar 1850,

womit das dem Dr. Joseph Haffner am 12. Februar 1848 verliehene Privilegium auf die Erfindung salpetersaures Natron zu raffiniren auf das dritte Jahr verlängert wird.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat das dem Dr. Joseph Haffner auf die Erfindung salpetersaures Natron zu raffiniren, ertheilte Privilegium vom 12. Februar 1848 auf das dritte Jahr zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

107.

Rozrządzenie ministerstwa handlu z dnia 6. Marca 1850,

ogłaszające, że przywilej, nadany Ludwikowi Bianco pod d. 17. Czerwca na wynalazek i poprawę w tak zwanym grzebieniu zbierającym (*pettine raccoglitore del riso*) do otrzymania ryżu, przez upływ czasu za ugasły ma być uważany.

Ministeryum handlu, przemysłu i budowli publicznych ogłasza, że przywilej, nadany Ludwikowi Bianco pod dniem 17. Czerwca 1844, na wynalazek i poprawę tak zwanego grzebienia zbierającego (*pettine raccoglitore del riso*) do otrzymania ryżu, przez upływ czasu za ugasły ma być uważany.

Opisanie tego przywileju znajduje się w zachowaniu w c. k. instytucie politechnicznym i otwartem zostaje dla każdego do przegłównienia.

Bruck m. p.

108.

S P I S

wyłącznych przywilejów, nadanych przez ministeryum handlu na d. 10. Marca 1850.

Emilowi Brix, akademickiemu modelisic i miejskiemu bronzownikowi, zaraiskałemu we Wiedniu (Mariahilf Nr. 15), na wynalazek nowo-ukonstruowanej przyłbicy, na rok. L. 1073-H. — Otwarte opisanie przywileju znajduje się w zachowaniu u c. k. namiestnikostwa niższo-austriackiego dla każdego do przegłównienia.

Mateuszowi Fleischer, mechanikowi, mieszkającemu we Wiedniu (Wiedeń Nr. 447), na poprawę, nowem pary użyciem osiągnąć znacznego oszczędzenia materiału opałowego i oraz daleko regularniejszego trybu maszyny parowej, na rok. L. 1074-H. — O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem na publiczne bezpieczeństwo nie stoi wykonywaniu tego przywileju nie na przeszkodzie.

Rupertowi Wilhelmowi Elsner, inżynierowi przy imperyalno-kontynentalnej asocjacyi dla gazu w Londynie i inspektorowi oświecenia gazowego we Wiedniu, mieszkającego we Wiedniu (Gumpendorf Nr. 325), na wynalazek nowego aparatu palenia gazem, w którym gaz świetlny przed zapaleniem miesza się z powietrzem atmosferycznym, i który użytym być może do gotowania, opalania, wyparowania, rozpalania itd. na rok. L. 1075-H. — Pod względem na publiczne bezpieczeństwo i sanitarnym nie stoi wykonywaniu tego przywileju nie na przeszkodzie. Otwarte opisanie przywileju znajduje się w zachowaniu u c. k. namiestnikostwa niższo-austriackiego dla każdego do wglównienia.

Samuelowi Colt, mechanikowi z Neu-York w Stanach zjednoczonych północnej Ameryki, na poprawę broni palnych, pod tym względem, iż za pomocą właściwej w nich konstrukcyi, w kilku sekundach więcej wystrzałów pojedynczo, bezpiecznie i nieomylnie z jednej lify skutecznie można, na lat pięć. L. 1078-H. — O zachowanie tajemnicy proszono. Pod względem na publiczne bezpieczeństwo nie stoi wykonywaniu tego przywileju nie na przeszkodzie. Rewers cudzoziemczy został przedłożony.

107.

Erlass des Handelsministeriums vom 6. März 1850,

womit das dem **Luigi Bianco** am 17. Juni auf die Entdeckung und Verbesserung des sogenannten **Sammlungskammes** (pettine raccoglitori del riso) zur Gewinnung des Reises verliehene Privilegium als durch Zeitablauf erloschen erklärt wird.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat dem **Luigi Bianco** das mit 17. Juni 1844 auf die Entdeckung und Verbesserung des sogenannten **Sammlungskammes** (pettine raccoglitori del riso) zur Gewinnung des Reises verliehene Privilegium als durch Zeitablauf erloschen erklärt.

Die diessfüllige Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei dem polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Bruck m. p.

108.

V e r z e i c h n i s s

der von dem Ministerium des Handels am 10. März 1850 verliehenen ausschliessenden Privilegien.

Dem **Emil Brix**, akademischen Modelleur und bürgerlichen Bronzearbeiter, wohnhaft zu Wien (Mariahilf Nr. 15), auf die Erfindung einer neu construirten Pickelhaube, auf Ein Jahr; Zahl 1073-H. — Die offengehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Dem **Mathias Fletscher**, Mechaniker, wohnhaft zu Wien (Wieden Nr. 447), auf die Verbesserung durch eine neue Art Anwendung des Dampfes eine bedeutende Ersparniss an Brennstoff und einen viel gleichförmigeren Gang der Dampfmaschine zu erzielen, auf Ein Jahr; Zahl 1074-H. — Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Dem **Rupertus Wilhelm Elsner**, Ingenieur der Imperial-Continental-Gas-Association in London und Inspector der Gasbeleuchtung in Wien, wohnhaft zu Wien (Gumpendorf Nr. 325), auf die Erfindung eines neuen Gasbrenn-Apparates, in welchem sich das Leuchtgas vor dem Entzünden mit atmosphärischer Luft mische, und welcher zum Kochen, Heizen, Abdampfen, Glühen etc. verwendet werden könne, auf Ein Jahr; Zahl 1075-H. — In öffentlichen Sicherheits- und Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Die offen gehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Dem **Samuel Col**, Mechaniker, aus Neu-York in den Vereinigten Staaten von Nordamerika, auf die Verbesserung der Feuerwaffen, welche darin bestehe, dass durch eine eigenthümliche Construction derselben in dem Zeitraume von einigen Secunden mehrere Schüsse einzeln und sicher aus Einem Laufe abgefeuert werden können, auf fünf Jahre; Zahl 1078-H. — Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor.

Janowi Haswell, dyrektorowi fabryki maszyn dla Wiedeńsko-Głognickiej kolei żelaznej, mieszkającemu we Wiedniu (Wieden Nr. 953) i Janowi Zeh, konstruktorowi w tejże fabryce, mieszkającemu we Wiedniu, (blisko linii Belwederskiej Nr. 963), na wynalazek, część pary już zużytej na nowo używać do lokomotywów, któryto wynalazek przy wszystkich lokomotywach jakiegokolwiek bądź konstrukcyi, łatwo i małym kosztem może być zamieszczony, na rok. L. 1142. — Zachowania tajemnicy żądano. Pod względem na publiczne bezpieczeństwo nie stoi wykonywaniu tego przywileju nie na przeszkodzie. Rewers cudzoziemczy Jana Haswell został przedłożony.

Ludwikowi Vetter, kupcowi z Norymbergi (w królestwie Bawarii), za pośrednictwem Antoniego Naeff, kupca hurtowego (*en gross*), mieszkającego we Wiedniu, na wynalazek metalowych (staniolowych) puszek do hermetycznego zamknięcia wszelkiego rodzaju naczyń, szklanek, dzbanów, butelek itp., na lat pięć. W królestwie Bawaryi wynalazek ten został pod dniem 19. Lipca 1847, na lat dziesięć upatentowany. L. 1143-H. — Ze względu na publiczne zdrowie nie stoi wykonywaniu tego przywileju nie na przeszkodzie. Rewers cudzoziemczy przedłożono. Otwarte opisanie przywileju tego znajduje się w zachowaniu niższo-austriackiego namiestnikostwa dla każdego do przeglądu.

Janowi Claudius (*Chabert de Lhérault*), inżynierowi i członkowi niektórych akademij, z Tryestu (*Contrada dei Forni* Nr. 1099), na wynalazek maszyny, która za pomocą powietrza poruszaną bywa, i do wyciągania wody i innych przedmiotów z największych głębi służy, na rok. L. 1217-H. — Zachowania tajemnicy żądano. Pod względem na publiczne bezpieczeństwo nie stoi wykonywaniu tego przywileju nie na przeszkodzie. Rewers cudzoziemczy przedłożono.

Bruck m. p.

109.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, z dnia 12. Marca 1850,
dotyczące ustania przywileju na wynalazek nowego gatunku fajek, tabakierek i naczyń konserwacyjnych na tabakę.

Ministryum handlu, przemysłu i budowli publicznych ogłosiło, że przywilej, nadany Pawłowi Luckl pod dniem 12. Maja 1848, na wynalazek nowego gatunku fajek, tabakierek i naczyń konserwacyjnych na tabakę przez upływ czasu za ugasty ma być uważany.

Opisanie tego przywileju znajduje się w zachowaniu w c. k. instytucie politechnicznym i otwartym zostaje dla każdego do przeglądu.

Bruck m. p.

110.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, z dnia 14. Marca 1850,
którem się przedłuża na rok czwarty przywilej, nadany Józefowi Franciszkowi de Patruban pod firmą Józef Dolleschal pod dniem 24. Kwietnia 1847, na wynalazek i poprawę w wygubieniu szkodliwych zwierząt.

Ministryum handlu, przemysłu i budowli publicznych postanowiło przedłużyć na rok czwarty przywilej, nadany Józefowi Franciszkowi de Patruban, ministeryalnemu

Dem John Haswell, Director der Maschinenfabrik der Wien-Gloggnitzer Eisenbahn, wohnhaft zu Wien (Wieden Nr. 953), und Johann Zeh, Constructeur derselben Fabrik, wohnhaft in Wien (vor der Belvedere-Linie Nr. 963), auf die Erfindung, einen Theil des verbrauchten Dampfes bei Locomotiven wieder zu benützen, welche Erfindung bei allen Locomotiven von was immer für einer Construction leicht und mit wenig Kosten angebracht werden könne, auf Ein Jahr, Z. 1142-H. — Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksich'en steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers des John Haswell liegt vor.

Dem Louis Vetter, Kaufmann, aus Nürnberg (im Königreiche Baiern), durch Anton Naeff, Grosshändler, wohnhaft in Wien, auf die Erfindung von Metall- (Staniol-) Kapseln zum hermetischen Verschlusse aller Arten Gefässe, Gläser, Krüge, Bouteillen u. s. w., auf fünf Jahre. Im Königreiche Baiern ist diese Erfindung seit 19. Juli 1847 auf zehn Jahre patentirt Z. 1143-H. — In öffentlichen Sanitätsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor. Die offen gehaltene Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei der k. k. niederösterreichischen Statthalterei zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Dem Johann Claudius (Csabert de Lh  rault), Ingenieur und Mitglied mehrerer Akademien, aus Triest (Contrada dei Forni Nr. 1099), auf die Erfindung einer Maschine, welche durch die Luft in Bewegung gesetzt werde, und zum Heben des Wassers und anderer Gegenstände aus den grössten Tiefen dienlich sei, auf Ein Jahr, Z. 1217-H. — Die Geheimhaltung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheitsrücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremdenrevers liegt vor.

Bruck m. p.

109.

Erlass des Handelsministeriums vom 12. März 1850,

betreffend die Erlöschung des Privilegiums auf die Erfindung einer neuen Art von Tabakpfeifen, Dosen und Tabak-Conservations-Gefässen.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat das dem Paul Luckl, am 12. Mai 1848 auf die Erfindung einer neuen Art von Tabakpfeifen, Dosen, und Tabak-Conservations-Gefässen verliehene Privilegium als durch Zeitablauf erloschen erklärt.

Die diessf  llige Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei dem polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Bruck m. p.

110.

Erlass des Handelsministeriums vom 14. März 1850,

womit das dem Joseph Franz von Patruban unter der Firma Joseph Dolieschal am 24. April 1847 verliehene Privilegium auf eine Erfindung und Verbesserung in der Vertilgung schädlicher Thiere auf das vierte Jahr verlängert wird.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat das dem Joseph Franz von Patruban, Ministerial-Secretär, unter der Firma Joseph Dolieschal auf eine

sekretarzowi pod firmą Józef Dolleschal pod dniem 24. Kwietnia 1847, na wynalazek i poprawę w wygubieniu zwierząt szkodliwych, mianowicie owadu.

Bruck m. p.

111.

Rozrządzenie ministerstwa handlu z dnia 14. Marca 1850,

którem się przedłużają niektóre przywileje na dalszy ciąg lat pięciu, nadane Franciszkowi Klein, posiadaczowi dóbr w Zöptau w Morawii.

Ministeryum handlu postanowiło przedłużyć na dalszy ciąg lat pięciu następujące przywileje wyłączne, nadane Franciszkowi Klein, posiadaczowi dóbr w Zöptau w Morawii:

1. pięcioletni przywilej z dnia 10. Czerwca 1846, na wynalazek własnego urządzenia, za pomocą którego zupełnie zostanie usuniętym wszelki przeciąg powietrza u okien, drzwi, wiek spustnych i klap wszelkiego rodzaju;
2. pięcioletni przywilej z d. 17. Lipca 1846, na wynalazek i poprawę w konstrukcyi ognisk, ku oszczędności urządzonych; nakoniec
3. pięcioletni przywilej z d. 17. Lipca 1846, na wynalazek aparatu dym trawiącego (fumivore).

Bruck m. p.

112.

Rozporządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 15. Marca 1850,

którem pozwala się jednorocznego przedłużenia terminu posiadaczom przywileju Markowi Hartwigowi Heller, Janowi Fryderykowi Hansen i Hanuszowi Fryderykowi Hansen, do wykonania przywileju pięcioletniego, nadanego im pod dniem 4. Stycznia 1849, na wynalazek nowej konstrukcyi maszyn parowych.

Ministeryum handlu postanowiło, na żądanie posiadaczy przywileju Marka Hartwika Heller, Jana Fryderyka Hansen i Hanusza Fryderyka Hansen, dozwolić im jednorocznego przedłużenia terminu do wykonania przywileju pięcioletniego, nadanego im pod d. 4. Stycznia 1850, na wynalazek nowej konstrukcyi maszyny parowej, z tem zastrzeżeniem, że termin wykonania nie ma żadnego wpływu na to, gdyby upłynął termin prawnie wyznaczony dla przywileju w kwestyi będącego.

Bruck m. p.

113.

Rozrządzenie ministerstwa handlu z d. 16. Marca 1850,

którem się ogłasza, że niektóre przywileje przez upływ czasu ugasty.

Ministeryum handlu ogłosiło następujące przywileje przez upływ czasu za ugaste, a nadane:

1. Ferdynandowi Józefowi Reinisch-Tengg pod d. 7. Sierpnia 1840, na lat 9, na wynalazek produkowania za pomocą maszyn z gałganów i t. p., papieru zapalowego.

Erfindung und Verbesserung in der Vertilgung schädlicher Thiere, besonders des Ungeziefers, ertheilte Privilegium vom 24. April 1847 auf das vierte Jahr zu verlängern befunden.

Bruck m. p.

111.

Erlass des Handelsministeriums vom 14. März 1850,

womit mehrere, dem Franz Klein, Gutsbesitzer zu Zöptau in Mähren, verliehene Privilegien auf die weitere Dauer von fünf Jahren verlängert werden.

Das Handelsministerium hat die nachfolgenden ausschliessenden Privilegien des Franz Klein, Gutsbesitzers zu Zöptau in Mähren, auf die weitere Dauer von fünf Jahren zu verlängern befunden:

1. *Das fünfjährige Privilegium vom 10. Juni 1846 auf die Erfindung einer besonderen Vorrichtung, vermöge welcher bei Fenstern, Thüren, Falldeckeln und Klappen aller Art, der Luftzug gänzlich beseitigt werde;*

2. *das fünfjährige Privilegium vom 17. Juli 1846 auf eine Erfindung und Verbesserung in der Construction der Sparherde; endlich*

3. *das fünfjährige Privilegium vom 17. Juli 1846 auf die Erfindung eines rauchverzehrenden Apparates (Fumivore).*

Bruck m. p.

112.

Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 15. März 1850,

womit den Privilegiums-Besitzern Marcus Hartwig Heller, Johann Friederich Hansen und Hans Friederich Hansen eine einjährige Fristverlängerung zur Ausführung des ihnen am 4. Jänner 1849 auf die Erfindung einer neuen Dampfmaschinen-Construction, auf die Dauer von fünf Jahren verliehenen Privilegiums bewilligt wird.

Das Handelsministerium hat sich über Einschreiten der Privilegiums-Besitzer Marcus Hartwig Heller, Johann Friederich Hansen und Hans Friederich Hansen, bestimmt gefunden, denselben eine einjährige Fristverlängerung zur Ausführung des ihnen am 4. Jänner 1849, auf die Erfindung einer neuen Dampfmaschinen-Construction, auf die Dauer von fünf Jahren verliehenen Privilegiums unter der Bedingung zu bewilligen, dass diese Ausübungsfrist auf den gesetzlichen Zeitablauf des fraglichen Privilegiums keinen Einfluss habe.

Bruck m. p.

113.

Erlass des Handelsministeriums vom 16. März 1850,

womit mehrere Privilegien als durch Zeitablauf verloschen erklärt werden.

Das Handelsministerium hat nachfolgende Privilegien durch Verlauf ihrer Zeitdauer für erloschen erklärt:

1. *Des Ferdinand Joseph Reinisch-Tengg vom 7. August 1840 für 9 Jahre, auf die Erfindung aus Hadern u. s. w. mit Maschinenzündpapier zu erzeugen.*

2. Jakubowi i Marcelemu Adler i Józefa Sattler, pod d. 17. Sierpnia 1840, przedłużony na rok 8 i 9, na wynalazek względem wygubienia i wytracenia pluskiew i mólów.

3. Sebastyanowi Gerlin, pod d. 1. Sierpnia 1843, przedłużony na rok 6; na wynalazek i poprawę, dotyczącą nowej metody garbowania.

4. Janowi Coope-Haddan pod d. 5. Sierpnia 1844, na lat 5, na wynalazek we fabrykacyi masy papierowej.

5. Janowi Paltrineri, pod d. 24. Sierpnia 1844, na lat 5, na wynalazek maszyny wodno-powietrznej, jako siły poruszającej.

6. Posiadaczom przywileju Müller i Stutz pod d. 24. Sierpnia 1844, na lat 5, na poprawę w maszynach do wymłacania zboża.

7. Szlachcicowi Franciszkowi Justynianowi Lolin, pod d. 24 Listopada 1845, przedłużony na rok 3-ci, na wynalazek w konstrukcyi odometrografu.

8. Jrnowi Baumer, pod d. 28. Sierpnia 1846, na 3 lata, na wynalazek w konstrukcyi pieców piekarskich z żelaza lanego i w blachy kowanego.

9. Józefowi Grillmayer, pod d. 20 Sierpnia 1846, na 2 lata, na wynalazek nowych kołków do strojenia fortepianu.

10) Adamowi Hügel, pod d. 4. Sierpnia 1848 na rok 1, na poprawę w konstrukcyi zębów mineralnych.

Bruck m. p.

114.

Rozrządzenie ministerstwa handlu z dnia 19. Marca 1850,

ogłaszające, że przywilej, nadany pod d. 10. Grudnia 1848, Leonardowi Kindler, na wynalazek paro-warnego aparatu, do fabrykacyi piwa służącego, przez upływ czasu za ugasły ma być uważany.

Ministeryum handlu, przemysłu i budowli publicznych ogłosiło, że przywilej, nadany pod d. 10. Grudnia 1848, Leonardowi Kindler, austernikowi w Judenburgu, na wynalazek paro-warnego aparatu, do fabrykacyi piwa służącego, przez upływ czasu za ugasły ma być uważany.

Opisanie tego przywileju znajduje się w zachowaniu w c. k. instytucie politechnicznym i otwartym zostaje dla każdego do przeglądu.

Bruck m. p.

2. Des *Jacob und Marcel Adler und Joseph Sattler* vom 17. August 1840, verlängert für's 8. und 9. Jahr, auf die Entdeckung in Vertreibung und Vertilgung von Wanzen und Motten.

3. Des *Sebastian Gerlin* vom 1. August 1843, verlängert für's 6. Jahr, auf die Erfindung und Verbesserung einer neuen Gerbungsmethode.

4. Des *John Coope-Haddan* vom 5. August 1844 für 5 Jahre, auf die Erfindung in der Erzeugung des Papier-Maché.

5. Des *Johann Paltrineri* vom 24. August 1844 für 5 Jahre, auf die Erfindung einer Wasser-Luftmaschine als bewegende Kraft.

6. Des *Müller und Stutz* vom 24. August 1844 für 5 Jahre, auf die Verbesserung der Maschinen zum Ausdreschen des Getreides.

7. Des *Nobile Francesco Giustinian Lolin* vom 24. November 1845, verlängert für das 3. Jahr, auf die Erfindung in der Construction eines Odometrographen.

8. Des *Johann Baumer* vom 28. August 1846 für 3 Jahre, auf die Erfindung in Erbauung von Backöfen von Guss- und Blecheisen.

9. Des *Joseph Grillmayer* vom 20. August 1847 für 2 Jahre, auf die Erfindung von neuen Clavier-Stimmgäbeln.

10. Des *Adam Hügel* vom 4. August 1848 für 1 Jahr, auf die Verbesserung in der Construction der Mineralsähe.

Bruck m. p.

114.

Erlass des Handelsministeriums vom 19. März 1850,

womit das dem *Leonhard Kindler* am 10. December 1848 auf die Erfindung eines Dampfsud-Apparates zur Biererzeugung verliehene Privilegium als durch Zeitablauf erloschen erklärt wird.

Das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten hat das dem *Leonhard Kindler*, Gastwirth in Judenburg, am 10. December 1848 auf die Erfindung eines Dampfsud-Apparates zur Biererzeugung verliehene Privilegium als durch Zeitablauf erloschen erklärt.

Die diessfällige Privilegiumsbeschreibung befindet sich bei dem polytechnischen Institute zu Jedermanns Einsicht in Aufbewahrung.

Bruck m. p.

